VIII kadencja

RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

KANCELARIA SEJMU
Biuro Komisji Sejmowych

PEŁNY ZAPIS PRZEBIEGU POSIEDZENIA

- **KOMISJI DO SPRAW UNII EUROPEJSKIEJ (NR 60)**
- **KOMISJI FINANSÓW PUBLICZNYCH (NR 63)**
- **KOMISJI GOSPODARKI I ROZWOJU (NR 33)**

z dnia 9 czerwca 2016 r.

Pełny zapis przebiegu posiedzenia

Komisji do Spraw Unii Europejskiej (nr 60)

Komisji Finansów Publicznych (nr 63)

Komisji Gospodarki i Rozwoju (nr 33)

9 czerwca 2016 r.

Komisje: do Spraw Unii Europejskiej, Finansów Publicznych oraz Gospodarki i Rozwoju, obradujące pod przewodnictwem poseł **Izabeli Kloc (PiS)**, przewodniczącej Komisji do Spraw Unii Europejskiej, oraz posła **Jerzego Meysztowicza (N)**, przewodniczącego Komisji Gospodarki i Rozwoju, zrealizowały następujący porządek dzienny:

– Informacji na temat Zaleceń dla Polski w związku z realizacją Semestru Europejskiego w 2016 r.

W posiedzeniu udział wzięli: **Paweł Chorąży** podsekretarz stanu w Ministerstwie Rozwoju wraz ze współpracownikami, **Hanna Majszczyk** podsekretarz stanu w Ministerstwie Finansów wraz ze współpracownikami, **Piotr Zuzankiewicz** dyrektor Departamentu Polityki Granicznej i Funduszy Międzynarodowych Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji, **Bogdan Pomianek** naczelnik Wydziału Analiz w Departamencie Strategii, Analiz i Rozwoju Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi, **Marcin Białek** radca ministra w Ministerstwie Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej wraz ze współpracownikami, **Sławomir Stężewski** doradca ekonomiczny Najwyższej Izby Kontroli, **Sebastian Rysz** analityk polityczny Przedstawicielstwa Komisji Europejskiej.

W posiedzeniu udział wzięli pracownicy Kancelarii Sejmu: **Iga Cieślicka-Tomaszewska**, **Agnieszka Maciejczak**, **Anna Roczkowska, Paweł Witecki** – z sekretariatu Komisji w Biurze Spraw Międzynarodowych; **Igor Amarowicz**, **Michał Nowak**, **Anna Ornat** – z sekretariatu Komisji w Biurze Komisji Sejmowych; oraz **Zofia Szpringer** – kierownik Zespołu Analiz Finansowych i Budżetu Państwa w Biurze Analiz Sejmowych i **Konrad Kuszel** – ekspert z Biura Analiz Sejmowych.

Przewodnicząca poseł Izabela Kloc (PiS):

Bardzo proszę o zajęcie miejsc. Stwierdzam kworum. Witam serdecznie wszystkich obecnych członków Komisji, posłów do Parlamentu Europejskiego i przedstawicieli rządu. Serdecznie witam pana Pawła Chorążego – podsekretarza stanu w Ministerstwie Rozwoju, oraz panią Hannę Majszczyk – podsekretarz stanu w Ministerstwie Finansów.

Czy są uwagi do porządku obrad? Nie widzę. Stwierdzam, że Komisje przyjęły porządek dzienny.

Przechodzimy do realizacji porządku, czyli wysłuchania Informacji na temat Zaleceń dla Polski w związku z realizacją Semestru Europejskiego w 2016 r. W pierwszej kolejności poproszę o zabranie głosu pana ministra Pawła Chorążego – podsekretarza stanu w Ministerstwie Rozwoju. Bardzo proszę.

Podsekretarz stanu w Ministerstwie Rozwoju Paweł Chorąży:

Dzień dobry państwu. Szanowna pani przewodnicząca, szanowny panie przewodniczący, Wysokie Komisje, dzisiejszy punkt poświęcony Semestrowi Europejskiemu to kolejne spotkanie z państwem, z państwa komisjami, dotyczące zaleceń Rady, ponieważ już na wcześniejszych etapach przy ustalaniu stanowiska rządu też mieliśmy okazję na ten temat się spotykać. Nasze dzisiejsze spotkanie i informacja ze strony rządu to również

realizacja postulatu większego zaangażowania zarówno parlamentów narodowych jak i Parlamentu Europejskiego na poszczególnych etapach Semestru. Jeżeli chodzi o samą ideę Semestru Europejskiego, to ona jest elementem nowego modelu zarządzania politykami gospodarczymi, koordynacji polityk gospodarczych na poziomie europejskim po strategii lizbońskiej. Ten cykl, z którym obecnie mamy do czynienia, to jest szósta już edycja właśnie tego, co nazywa się Semestrem Europejskim. Początek obecnej edycji to 26 listopada ubiegłego roku i opublikowanie przez Komisję Europejską tak zwanej analizy rocznej wzrostu gospodarczego, która też była przedmiotem dyskusji – przynajmniej na posiedzeniu Komisji do Spraw Unii Europejskiej miałem przyjemność prezentować ją państwu – i towarzyszącego jej sprawozdania, które jest przedkładane w ramach tak zwanego mechanizmu ostrzegania. Stanowisko rządu do *Annual Growth Survey* było przedmiotem posiedzenia Komisji do Spraw Unii Europejskiej 9 marca. Kolejnym etapem było przygotowanie przez Polskę aktualizacji naszego Krajowego Programu Reform i programów stabilizacji lub konwergencji w zależności od tego, czy dane państwo członkowskie jest w strefie euro czy nie, i przekazanie jej do Komisji Europejskiej. Polska również przekazała odpowiednie dokumenty w kwietniu tego roku. 18 maja Komisja Europejska przedstawiła propozycje nowych zaleceń.

Jeśli chodzi o te zalecenia, to można powiedzieć tak, że nie mamy jakiejś zasadniczej zmiany, jeżeli chodzi o zakres rekomendacji, które Komisja przedstawiła Polsce, w stosunku do lat minionych. Zmienia się wprawdzie ogólna liczba rekomendacji – z czterech do trzech, natomiast one nieco różnią się, jeśli chodzi o ich zakres i ich treść. I teraz, jeśli mówimy o scenariuszu makroekonomicznym, który został przedstawiony w Polskim Krajowym Programie Reform i Programie Konwergencji, został on przez Komisję uznany za wiarygodny dla roku obecnego, natomiast zdaniem Komisji jest on zbyt optymistyczny w odniesieniu do następnych lat i zdaniem Komisji istnieją ryzyka związane z odchyleniem od zalecanej korekty budżetowej na lata 2016 i 2017. Komisja również zwraca uwagę, że stabilność budżetowa w kolejnych latach może być zagrożona również ze względu na wyzwania, które są związane ze starzeniem się społeczeństwa. W związku z tym Komisja ponawia postulat, który był formułowany też w latach poprzednich, dotyczący korekty budżetowej w wysokości 0,5% PKB w tym i w przyszłym roku. To, co również pojawia się w komunikacie Komisji, to również wzmocnienie ram budżetowych poprzez ustanowienie tak zwanej niezależnej Rady Budżetowej, Rady Fiskalnej, która miałaby być dodatkowym ciałem oceniającym, czy dane państwo członkowskie realizuje, bądź nie i w jakim zakresie, różne wyzwania związane z równowagą budżetową.

Kwestia związana ze stawkami obniżonymi podatku VAT. Komisja zaleca Polsce, aby sukcesywnie wycofywać się ze stawek obniżonych do stawki standardowej. I to jest tak naprawdę treść pierwszego CSR czy pierwszego zalecenia Rady.

Drugie zalecenie odnosi się do wyzwań, które stoją przed polskim rynkiem pracy, czyli z jednej strony starzenie się siły roboczej, zmiany demograficzne, niska wydajność i duża segmentacja rynku pracy, kwestie powiązania systemu edukacji z rynkiem pracy zwłaszcza pod kątem tak zwanych umiejętności przekrojowych wśród uczniów i absolwentów. Komisja zwraca uwagę na to, że złożoność prawa pracy, wysokie ukryte koszty zwolnień w przypadku umów na czas nieokreślony to jedna z przyczyn, dla których pracodawcy nie chcą zatrudniać pracowników na podstawie tych umów.

Kwestia związana z wychowaniem przedszkolnym. Polska wykonała bardzo duży postęp w ostatnich latach, jeśli chodzi o upowszechnienie edukacji przedszkolnej, natomiast Komisja zwraca uwagę na kwestie związane z przesunięciem wieku szkolnego i potencjalny wpływ na sytuację w przedszkolach również w połączeniu z programem 500 plus.

Po raz kolejny pojawia się kwestia integracji systemów zabezpieczenia społecznego w odniesieniu do systemów preferencyjnych dotyczących rolników i górników, które zdaniem Komisji wiążą się z wysokimi kosztami budżetowymi i mogą przyczyniać się do ograniczenia mobilności zawodowej siły roboczej. Aczkolwiek tutaj też trzeba zwrócić uwagę na nieco inny wydźwięk tej rekomendacji w stosunku do lat minionych. W poprzednich latach Komisja wprost postulowała likwidację systemów preferencyjnych

i ich pełnego dostosowania. W tej chwili, w tym roku mówi się jedynie o konieczności rozpoczęcia takiej reformy.

W kwestiach związanych z wyzwaniami infrastrukturalnymi mamy sprawy związane z wąskimi gardłami i niewydolnością sieci transportu i łączności oraz sieci energetycznych, natomiast to, na co zwróciłbym uwagę i co jest pewnym novum w stosunku do CSR z lat poprzednich, to Komisja zwraca uwagę na wyzwania, które stoją przed Polską w zakresie planów zagospodarowania przestrzennego. Jak państwo posłowie wiecie, plany zagospodarowania przestrzennego, kwestie związane z porządkiem urbanistycznym, prawem budowlanym to były te elementy, które chociażby bardzo mocno rzutowały na naszą pozycję w rankingach *doing business*. Komisja zwraca uwagę, że to jest jedno z tych wyzwań, które wpływa na realizację procesu inwestycyjnego. Kwestie związane z uporządkowaniem i hierarchizacją dokumentów planistycznych oraz sprawy związane z zagospodarowaniem przestrzennym.

I to jest tak naprawdę skrót tych zaleceń, które znalazły się w części dotyczącej Polski. Tak, jak mówiłem, to, że zmniejszyła się liczba o jedno zalecenie, w gruncie rzeczy nie wnosi jakiejś istotnej zmiany, jeśli chodzi o ich zakres tematyczny. Do 25 maja poszczególne kraje członkowskie mogły zgłaszać swoje uwagi. One były również przedmiotem dyskusji w różnych komitetach przygotowawczych, między innymi w Komitecie Polityki Gospodarczej i Komitecie do Spraw Zatrudnienia. W chwili obecnej są one przedmiotem dyskusji na poziomie poszczególnych formacji rad politycznych Rady do Spraw Zatrudnienia, Polityki Społecznej, Zdrowia i Spraw Konsumenckich. Po ich akceptacji przez Radę Europejską – Rada Europejska to jest ostatni tydzień czerwca (28 i 29) – ostateczne formalne zatwierdzenie powinno się odbyć na radzie ECOFIN, która odbędzie się 12 lipca.

Jeżeli chodzi o proces związany z dyskusją po wydaniu rekomendacji przez Radę, to tutaj cała procedura sprowadza się do przedstawiania przez poszczególne kraje członkowskie swoich reakcji na zasadzie „zgódź się albo wytłumacz", czyli „*comply or explain*". Polska przedstawiła swoje uwagi i obserwacje do zaleceń zaproponowanych przez Komisję.

I może jeszcze informacja w sprawie Rady Fiskalnej, bo to jest też kwestia, która była dyskutowana, czy taka rada jest potrzebna i w jakim zakresie. Polska zwracała uwagę na to, że elementy związane z postulatem Komisji dotyczącym utworzenia Rady Fiskalnej są w dużej mierze realizowane przez inne ciała, chociaż one tak się nie nazywają, chociażby przez Najwyższą Izbę Kontroli, która co roku dokonuje oceny wykonania budżetu państwa i przedstawia swoje sprawozdanie. Te zastrzeżenia Polski może nie znalazły odzwierciedlenia w zupełnym usunięciu tej rekomendacji, natomiast zostały odnotowane w samej jej treści. Również jeżeli chodzi o zalecenie dotyczące uprzedszkolnienia, czy objęcia dzieci w wieku przedszkolnym odpowiednią opieką, to po uwagach ze strony Polski ten zapis został zmiękczony, ponieważ my jako rząd zwracaliśmy uwagę, że pełne skutki związane i z realizacją programu 500 plus, i z kwestiami dotyczącymi podwyższenia wieku przedszkolnego nie są jeszcze w pełni znane. Trudno na tym etapie powiedzieć, czy rzeczywiście takie skutki, jakie wskazuje Komisja, będą miały miejsce. To również zostało odnotowane w tym procesie. Aczkolwiek tak, jak mówię, ze względu na kwestię przyjmowania większością kwalifikowaną zmian w tych zaleceniach, Komisja nie jest skłonna. W tym roku i w latach poprzednich… Nie mieliśmy jakiejś zasadniczej zmiany w postaci chociażby usunięcia któregokolwiek z zaleceń.

Podsumowując, jeżeli chodzi o zalecenia na rok 2016, one nie uległy jakiejś zasadniczej zmianie, jeżeli chodzi o ich zakres w stosunku do lat poprzednich. W toku dialogu z Komisją Europejską w różnych gremiach, chociażby w ramach komitologii i prac przygotowawczych do różnych formacji rad przedstawialiśmy swoje uwagi i zastrzeżenia. Ostateczna dyskusja odbędzie się na najbliższym posiedzeniu rady 28–29 czerwca. W połowie lipca tradycyjnie nastąpi przyjęcie ostateczne przez ECOFIN. Dziękuję bardzo.

Przewodnicząca poseł Izabela Kloc (PiS):

Dziękuję bardzo. Poproszę teraz panią minister Hannę Majszczyk – podsekretarz stanu w Ministerstwie Finansów o zabranie głosu. Bardzo proszę.

Podsekretarz stanu w Ministerstwie Finansów Hanna Majszczyk:

Dziękuję bardzo. Pani przewodnicząca, Wysokie Komisje, w zasadzie większą część kwestii, które dotyczą również ministra finansów, pan minister Chorąży był uprzejmy zreferować. Ja może tylko w uzupełnieniu tych informacji, bo oczywiście jeśli chodzi o zalecenia Komisji dotyczące dostosowania strukturalnego w latach 2016–2017 oraz ustanowienia niezależnej Rady Budżetowej, to o tym pan minister już wspomniał. Tylko gwoli uzupełnienia chciałabym powiedzieć, że to stanowisko, które Polska prezentuje w dyskusjach z Komisją na temat ustanowienia niezależnej Rady Budżetowej, jest niezmienne od wielu lat. Nic się w tej kwestii nie zmieniło. Wskazujemy jednoznacznie na system, który u nas spełnia jakby te funkcje, więc nie ma potrzeby powoływania jednej instytucji, która miałaby pełnić tę funkcję, ponieważ w kilku miejscach w naszym systemie prawnym umiejscowione są zadania i działania, które właśnie takie funkcje pełnią. Dodatkowo chciałabym również wskazać na to, że w roku ubiegłym wprowadzona została ustawa o Radzie Dialogu Społecznego, w której inne mocniejsze zadania wpisano w ramach działania tej instytucji. To dodatkowo wzmacnia ten zewnętrzny nadzór, nie mówiąc już o Najwyższej Izbie Kontroli czy też o opiniowaniu budżetu przez niezależne instytucje, takie jak Narodowy Bank Polski, przedstawianie prognoz również publikowanych przez ministra finansów i ocenianych czy też branych pod uwagę przy ustalaniu budżetu.

Jeżeli chodzi o to zalecenie dotyczące ograniczenia rozdrobnionych i w dużej ilości obniżonych stawek podatku od towarów i usług, to również w tym zakresie podtrzymujemy stanowisko, że w naszym przekonaniu powodem, dla którego dochody podatkowe są niższe, tak naprawdę nie są obniżone stawki, ale co do zasady luka podatkowa, która powstała. Skupiamy się właśnie na tych działaniach, na odbudowaniu bazy podatkowej poprzez uszczelnienie systemu podatkowego i na wprowadzeniu różnych rozwiązań, które mają wzmocnić analizy kontrolne i przez to przyczynić się również do sprawniejszego poboru i zacieśnienia systemu podatkowego, jeżeli chodzi o wyłudzanie podatków.

Chciałabym zwrócić uwagę również na fakt, że jak gdyby w całej ocenie w dalszym ciągu w tej prognozie gospodarczej Komisji Europejskiej pozytywnie zostały ocenione fundamenty polskiej gospodarki i w całym horyzoncie prognozy Polska pozostaje jednym z najszybciej rozwijających się krajów Unii Europejskiej. Dziękuję bardzo.

Przewodnicząca poseł Izabela Kloc (PiS):

Dziękuję bardzo. Teraz poproszę o dyskusję. Czy ktoś z państwa chciałby zabrać głos? Bardzo proszę, pani poseł Mucha.

Poseł Joanna Mucha (PO):

Dziękuję bardzo. Miałam kilka pytań, ale właściwie państwa wypowiedzi większość moich wątpliwości rozwiały. Chciałabym tylko zapytać o jedną kwestię związaną z pierwszym CSR, czyli zalecenie redukcji strukturalnego deficytu o 0,5%. Chciałabym zapytać, czy rząd zamierza się wywiązać z tego zalecenia, bo w aktualizacji programu konwergencji oczywiście nie widać tego, żeby ten deficyt strukturalny miał być obniżony. To jest pytanie o to, czy będziemy się z tego wywiązywać. Chcę tylko zrozumieć do końca, chociaż właściwie dość jasno pani minister o tym powiedziała, jeżeli chodzi o Radę Fiskalną, to jednoznacznie mówimy „nie", jak rozumiem? To tylko tyle, dziękuję bardzo.

Przewodnicząca poseł Izabela Kloc (PiS):

Poproszę pana posła Święcickiego.

Poseł Marcin Święcicki (PO):

Pani przewodnicząca, szanowni państwo, chciałbym się odnieść do niektórych kwestii podniesionych w opinii Komisji i w państwa stanowisku. Pierwsza sprawa. Może zacznę od Rady Fiskalnej. Otóż nie bardzo zgadzam się z tym, że istniejące u nas ciała, jak na przykład NIK czy Rada Dialogu Społecznego są dostatecznymi jakimiś substytutami Rady Fiskalnej, ponieważ NIK zajmuje się bardziej oceną zgodności z prawem wykonania takich czy innych ustaw i oceną działalności instytucji publicznych. Rada Dialogu Społecznego zajmuje się bardziej bieżącymi sprawami, rozstrzyganiem jakichś bieżących konfliktów, natomiast Rada Fiskalna jest to rada, która zajmuje się długookresowymi

konsekwencjami bieżących decyzji, takich jak choćby dotyczące spraw emerytalnych czy jakichś ubezpieczeniowych albo tego typu rzeczy. Jest raczej organem nie politycznym, do debaty, do dialogu społecznego, ale bardziej, powiedziałbym, organem eksperckim, który przedstawia swoją opinię. Wiem, że ta sprawa była podnoszona w poprzednich kadencjach. Była też pewna sondażowa inicjatywa Kancelarii Prezydenta w zeszłej kadencji, ale Ministerstwo Finansów temu nie sprzyjało, bo Ministerstwo Finansów chce jakby samo kontrolować sytuację. Uważam jednak, że to było złe stanowisko i że Ministerstwu Finansów taka rada może pomóc. Ministerstwo znajduje się pod presją rozmaitych innych resorów, rozmaitych celów politycznych *et cetera* i Rada Fiskalna, która patrzyłaby na długofalowe konsekwencje, długofalową równowagę, może tylko wzmocnić stanowisko ministerstwa i być jak gdyby takim dodatkowym, powiedziałbym, argumentem czy dodatkowym źródłem informacji w tej sprawie, strzegącym długofalowej naszej równowagi finansowej. Sugerowałbym więc jednak przemyślenie rekomendacji dotyczącej Rady Fiskalnej, czy ona jednak nie miałaby sensu i stanowiłaby jednak wartość dodaną, istotną wartość dodaną, bo jak powiadam, obecne instytucje tej roli długofalowej oceny eksperckiej nie spełniają.

Druga sprawa dotyczy systemów emerytalnych. Otóż proszę państwa, to też powtarza się wielokrotnie w tych rekomendacjach czy to w formie likwidacji uprzywilejowanych systemów, czy to w formie ich modyfikacji. Chciałbym się tutaj odnieść do kwestii KRUS. Otóż uważam, że w KRUS mamy do czynienia z taką sytuacją, że utrzymujemy KRUS, bo jest bardzo wielu rolników, którzy gospodarują na stosunkowo małych gospodarstwach i nie byliby w stanie płacić dużych składek emerytalnych. W związku z czym te składki pozostają symboliczne dla wszystkich. Jest jednak jedno działanie, jedna metoda, jeden sposób, przy pomocy którego można by było tę sytuację zacząć zmieniać, mianowicie żeby tych nowych rolników, którzy wstępują do zawodu rolnika, nie obejmować już KRUS, żeby oni wchodzili do powszechnego systemu emerytalnego i żeby płacili normalne składki. Dlaczego to jest zasadne? Po pierwsze, taka zasada w żaden sposób nie dotyka starych rolników czy tych dużych, czy tych małych, czy biednych czy średnich. W ogóle jest zero skutków dla rolników, którzy płacą bieżąco te bardzo symboliczne ulgowe składki na KRUS. Po drugie, do zawodu rolnika wstępują obecnie osoby naprawdę wykształcone, często po wyższych studiach, przygotowane do tego zawodu. Nie ma powodu, żeby czynić z nich na całe ich życie, na całą ich karierę zawodową, na następne 40 lat jakichś inwalidów finansowych, którzy nie są w stanie normalnie tak, jak każdy innym obywatel wstępujący do rozmaitych innych zawodów opłacać swoich składek emerytalnych. To w ogóle nie ma żadnego uzasadnienia, bo potem bardzo trudno ich z tego systemu wyjąć i modyfikować ten system. Lepiej więc, żeby ci, którzy wstępują do zawodu rolnika, liczyli się z tym, że będą musieli, jak każdy inny obywatel, płacić normalne składki emerytalne na swoją przyszłą emeryturę i że muszą takie gospodarstwa obejmować i na nich gospodarować, żeby środki na to odpowiednie wypracować. Po trzecie, w samym rolnictwie są jednak pewne wymagania dotyczące nowych gospodarstw – wielkości obszarów, jest duża pomoc skierowana do tych, którzy obejmują gospodarstwa, której nie ma w innych zawodach. To jest, nie wiem, 75 tys. zł czy nawet więcej pomocy na zagospodarowanie. Są to rozmaite, że tak powiem, fory. Co więcej, jeśli rozmawiamy o większych gospodarstwach, to one charakteryzują się efektywnością ekonomiczną i w sensie rozmaitych wskaźników fizycznych; wydajności z hektara, mleczności krów, i w sensie wydajności pracy, więc to też będzie sprzyjać podniesieniu wydajności całego sektora, jeżeli nie będziemy dopuszczać do tego, żeby zaczepiać się o ten sektor na byle jakim gospodarstwie, byle tylko tam jakoś wegetować, bo nie płaci się żadnych składek albo podatki i składki płaci się symboliczne. Z każdego punktu widzenia: i z punktu widzenia całego tego sektora i, że tak powiem, z punktu widzenia efektywności pracy, jakiejś równowagi na przyszłość, nie ma sensu, żeby do KRUS wpuszczać nowych ludzi. Dlatego więc bardzo rekomenduję rządowi, żeby zastanowić się nad tym, że kończymy, że zamykamy wchodzenie nowych osób do KRUS i że wszyscy nowi, którzy wchodzą, muszą liczyć się z tym, że muszą normalnie płacić składki, jak każdy inny.

Oczywiście mógłbym jeszcze w innych sprawach przedstawić parę uwag, ale uważam te dwie sprawy za szczególnie istotne. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Jerzy Meysztowicz (N):

Dziękuję bardzo. Bardzo proszę, pan poseł Paweł Lisiecki.

Poseł Paweł Lisiecki (PiS):

Nie wiem, czy ja dobrze usłyszałem pana ministra, że Komisja Europejska zaleca wycofanie się z obniżonych stawek VAT, tych 8%, 5% i 0%, i pozostawienie stawki 23%? Mam pytanie, jak to było uzasadnianie, bo moim zdaniem im wyższe podatki, tym uchylanie się od płacenia podatków jest procentowo coraz większe. Stąd moje pytanie, jak Komisja Europejska to uzasadniała? Dziękuję.

Przewodniczący poseł Jerzy Meysztowicz (N):

Dziękuję bardzo. Czy pan minister może odniósł by się do tych wypowiedzi?

Podsekretarz stanu w MR Paweł Chorąży:

Może kwestie związane z Radą Fiskalną zostawię pani minister Majszczyk, natomiast postaram się krótko odnieść do kwestii związanej z KRUS. Jak państwo doskonale zdajecie sobie sprawę i pan poseł Święcicki, który nie jest parlamentarzystą tylko i wyłącznie obecnej kadencji, problem nie jest nowy. Myślę, że też pewne propozycje, które przez pana posła zostały zaproponowane, mogą stanowić jakąś formułę otwarcia tej sprawy, bo to, co mamy w CSR... Do tej pory mieliśmy pełną integrację, która mówiła tak naprawdę o tym, że należy zlikwidować tamte systemy i stworzyć jednolity system obejmujący wszystkich. Natomiast w tej chwili mamy kwestię zainicjowania reformy. Nie mówimy o tym, w jaki sposób ona miałaby wyglądać. Natomiast stanowisko rządu zarówno tego, jak i poprzednich wiązało się również z innymi oddziaływaniami potencjalnej zmiany w systemach emerytalnych. Jeżeli mówimy o pełnej integracji, to oznacza tak naprawdę też w bardzo dużym stopniu zwiększenie ubóstwa na terenach wiejskich ze względu na to, że większość tych świadczeń, które pochodziłyby z systemu zwykłego, byłaby po prostu niższa. Jeżeli więc mówimy o kwestiach związanych z wejściem do systemu, to pojawiają się pewne elementy, które mogą w przyszłości stanowić podstawę i punkt wyjścia do jakichś zmian w tym systemie. Chociażby w poszczególnych programach operacyjnych finansowanych z Unii Europejskiej jest obowiązek również dla rolników przestrzegania zasad rachunkowości. To jest, można powiedzieć, jakiś pierwszy przyczółek, na którym można budować. Stanowisko rządu jest takie, że najpierw powinniśmy zwiększać wydajność, a dopiero konsekwencją zwiększonej wydajności w sektorze rolnym powinna być zmiana w systemie emerytalnym, ponieważ tak naprawdę w chwili obecnej skutki mogą być odwrotne od zamierzonych. Oczywiście też kwestie związane z tym CSR wymagają debaty politycznej, która też się od wielu lat toczy. Myślę, że to jest też kwestia, którą warto podkreślić.

Jeżeli chodzi o kwestie związane z VAT, to myślę, że też pani minister uzupełni, natomiast w moim odczuciu ta propozycja wiąże się właśnie ze zidentyfikowanymi przez Komisję Europejską wyzwaniami budżetowymi. A więc tutaj, rozumiem, myślenie jest takie, że jeżeli zwiększymy stawki VAT, zrezygnujemy ze stawek preferencyjnych, to tak naprawdę zwiększy się potencjalna baza podatkowa. Natomiast w toku dyskusji z Komisją Europejską kładziemy nacisk na to, że stawki preferencyjne nie są niczym, co byłoby niezgodne czy niedopuszczalne z punktu widzenia regulacji europejskich. Same regulacje europejskie w pewnych obszarach dopuszczają możliwość stosowania stawek preferencyjnych. Jeżeli mówimy o części stawek preferencyjnych, to one mają duże znaczenie z punktu widzenia przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu. Nie chcę tutaj państwu imputować, że tak jest we wszystkich obszarach, natomiast spora część stawek preferencyjnych jest w takich obszarach, które mogą mieć potencjalne oddziaływania na ceny podstawowych towarów, chociażby żywnościowych. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Jerzy Meysztowicz (N):

Dziękuję bardzo. Bardzo proszę, pani minister.

Podsekretarz stanu w MF Hanna Majszczyk:

Dziękuję bardzo. Panie przewodniczący, Wysokie Komisje, odpowiadając na pytania, które były bardziej kierowane pod adresem Ministerstwa Finansów, chciałabym się do nich odnieść. Jak pani poseł Mucha pytała, rzeczywiście stanowisko w sprawie Rady

Fiskalnej jest jednoznacznie negatywne. To się wiąże z pytaniem pana posła Święcickiego, dlaczego odrzucamy. Chciałabym tylko zwrócić uwagę, że w dialogu z Komisją Europejską tak naprawdę różnice poglądów na temat Rady Fiskalnej są bardziej różnicami semantycznymi, ponieważ w dokumentach i w materiałach otrzymywanych z Komisji Komisja potwierdza, że w wielu różnych niezależnych instytucjach posiadamy umocowania prawne dla pełnienia przez te instytucje i wykonywania funkcji niezależnego organu opiniotwórczego dla prowadzonej polityki fiskalnej i budżetowej. Tak naprawdę ze strony Komisji jest nacisk, aby to była jedna instytucja. My nie uważamy, że zasadne jest reformowanie i ukierunkowanie się na to, żeby to koniecznie musiało się skupiać w ramach jednej instytucji, jeżeli funkcje oczekiwane ze strony tych niezależnych instytucji są wykonywane. Dlatego też cały czas pozostajemy w ścisłym dialogu z Komisją Europejską i tak naprawdę na podstawie tych rozmów jesteśmy dość optymistycznie nastawieni, jeżeli chodzi o presję na posiadanie jednej instytucji zamiast mechanizmów, które zapewniałyby tę niezależną ocenę prowadzonej polityki. To jeżeli chodzi o Radę Fiskalną.

Jeżeli chodzi o obniżone stawki podatku od towarów i usług, pan poseł pytał, jaka była argumentacja Komisji. Argumentacja rzeczywiście była *stricte* dochodowa. Zwrócono uwagę, że Polska w dalszym ciągu stosuje obniżone stawki VAT w przypadku wielu towarów i usług. Praktyka ta, zdaniem Komisji, przyczynia się do utraty dochodów i zmniejsza skuteczność systemu VAT. Dodatkowo tak, jak pan minister Chorąży już wskazał, podkreśla, że jej zdaniem obniżone stawki nie są najwłaściwszym instrumentem do kształtowania polityki społecznej. Tak, jak już powiedziałam w swoim pierwszym wystąpieniu, w naszej retoryce i wymianie zdań z Komisją Europejską wskazujemy na to, że jednak upatrujemy tego ubytku dochodów nie po stronie obniżonych stawek podatku od towarów i usług, ale po stronie nadużyć. Tutaj skupiamy swoją działalność po to, aby odbudować bazę podatkową i wyeliminować nadużycia. Poza tym podkreślamy, o czym mówił już pan minister, fakt, że przecież wiele państw stosuje stawki obniżone i co do zasady stosowane stawki są zgodne z dyrektywami. W tym zakresie stosowane przez Polskę rozwiązania nie naruszą prawa europejskiego.

Jeżeli chodzi o deficyt strukturalny, pani poseł Mucha wskazywała i pytała o to, czy zamierzamy to realizować, bo z programu konwergencji to nie wynika. Rzeczywiście na 2016 i 2017 r. nie ma wskazania na redukowanie tego deficytu, z tym że już od roku 2018 takie działania i takie efekty tych działań są wskazywane. Warto zaznaczyć, że oczywiście to ograniczanie deficytu strukturalnego jest takim celem samym w sobie, ale jest to zjawisko bardzo trudno mierzalne. Może przypomnę tylko, że jeżeli chodzi o prognozy, dostosowanie deficytu czy też odchylenia od tego deficytu strukturalnego są mierzone wstecz, *ex post*. Jeżeli wrócimy troszeczkę historycznie do ocen deficytów strukturalnych i prognoz Komisji Europejskiej, to pragnę przypomnieć, że jeżeli chodzi o prognozę na rok 2015, to również wskazywano w stosunku do Polski, że będziemy mieli takie odchylenia. Te zjawiska były zauważane i oceniane negatywnie.

Jeżeli chodzi już o ocenę *ex post*, to odchylenia nie było, nie mówię, że nie będzie w roku 2016, natomiast wskazuję na fakt, że są to kwestie bardzo statystyczne. Jest wiele elementów branych pod uwagę do oceny deficytu strukturalnego. Jak wskazują rozmowy i dyskusje, również w samej Komisji, rozważa się pewne zmodyfikowanie podejść co do sposobu uwzględniania tychże kryteriów i statystyk, jeżeli chodzi właśnie o deficyt strukturalny. Chciałabym tylko podkreślić, że głównym kryterium i punktem odniesienia najistotniejszym z punktu widzenia oceny danego kraju jest jednak deficyt nominalny. Jeżeli chodzi o ten wskaźnik i to kryterium, Polska wykonuje te wskazania, więc z tego punktu widzenia jest to dla nas kwestia w tym momencie najważniejsza. Nie chcę jednak przez to powiedzieć, że pozostawiamy na boku i nie chcielibyśmy dostosować się w tych kwestiach deficytu strukturalnego. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Jerzy Meysztowicz (N):

Dziękuję bardzo pani minister. Dziękuję bardzo również panu ministrowi za bardzo szczegółowe informacje. W związku z tym, że nie widzę zgłoszeń, chciałbym stwierdzić, że Komisje przyjęły do wiadomości informację na temat zaleceń dla Polski w związku

z realizacją Semestru Europejskiego 2016. W związku z powyższym... Proszę? Nie, nie głosujemy, tego nie głosujemy. Stwierdzam przyjęcie do wiadomości informacji. Dziękuję pani minister, panu ministrowi i wszystkim zaproszonym gościom. Dziękuję bardzo.

Zamykam posiedzenie Komisji do Spraw Unii Europejskiej, Komisji Finansów Publicznych oraz Komisji Gospodarki i Rozwoju.